

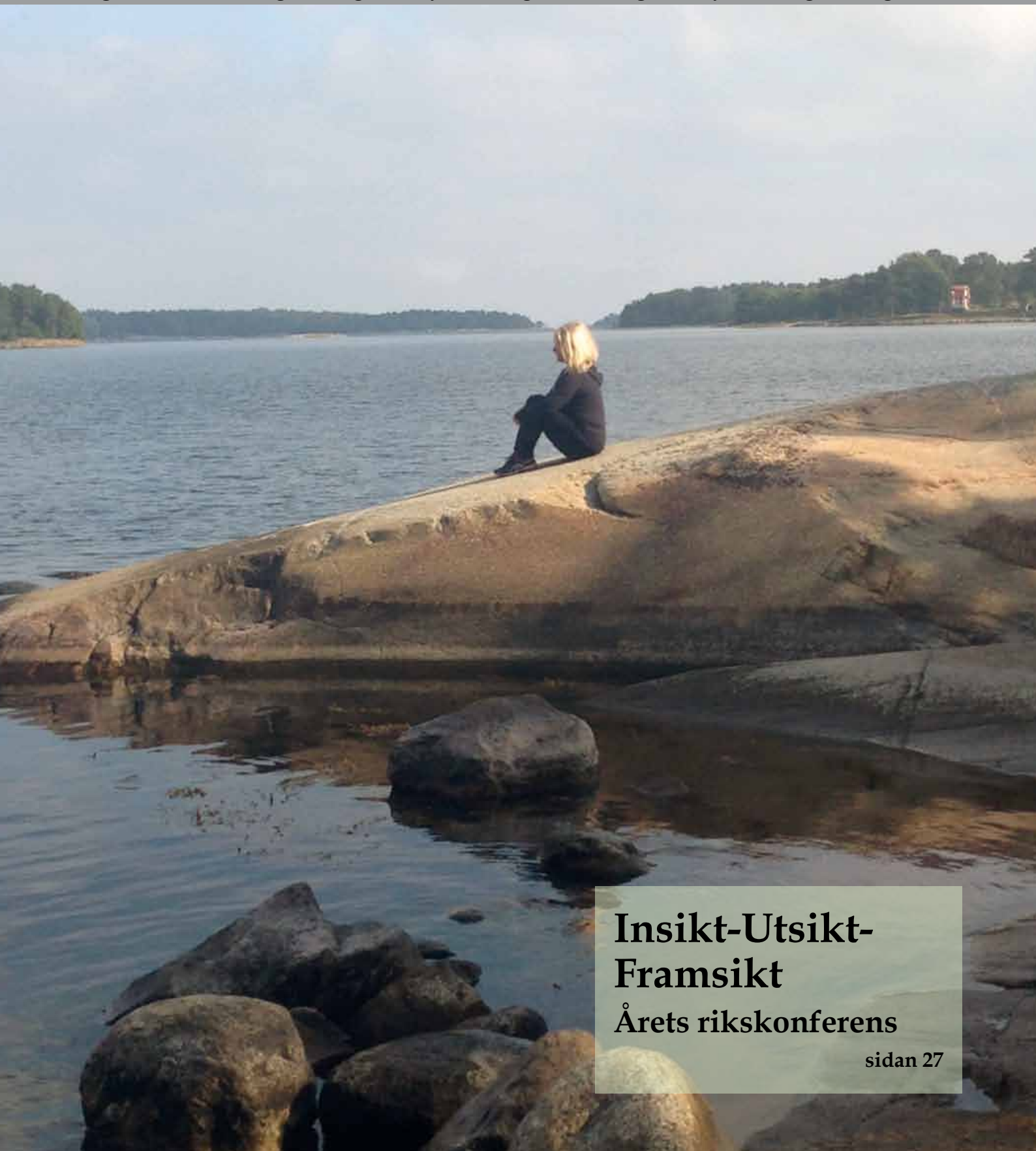
4/2016

VÄGLEDAREN

I UTBILDNING & ARBETSLIV

utgiven av sveriges vägledarförening www.vagledarforeningen.org

**Insikt-Utsikt-
Framsikt**
Årets rikskonferens

sidan 27

VÄLJA SKOLA, UTBILDNING & YRKE

utbildningsinfo.se

- Utbildning på alla nivåer
- När du ska välja utbildning och yrke

väljaskola.se

- När du vill jämföra skolors kvalitet och resultat

gymnasieinfo.se

- Inför gymnasievalet
- Anpassad för mobilsurf

omsvenskaskolan.se

- Information om den svenska skolan för dig som är nyanländ elev

Använd våra webbplatser om skol- och gymnasievalet i din vägledning

– på flera olika språk

Webbplatserna gymnasieinfo.se och utbildningsinfo.se innehåller information om skolor, yrken och arbetsmarknad. På utbildningsinfo.se hittar du information och textade filmer om gymnasieprogrammen på olika språk. [Omsvenskaskolan.se](http://omsvenskaskolan.se) förklarar kortfattat det svenska skolsystemet. På väljaskola.se kan du jämföra skolors kvalitet.

Skolverket

Ärade läsare,
Här kommer julklappen för er som inte hade möjlighet att delta på årets rikskonferens! Detta nummer innehåller dokumentation från årets nationella konferens. Det är alltid svårt att få med nyanser, de lysande föreläsningarna och seminarier/workshops men vi gör som vanligt ett försök. Att döma av utvärderingarna så var det åter igen en jättebra konferens. Dessutom var det den 40:e konferensen vilket firades med tårter och en smaklig konferensmiddag. Det kändes som en konferens fylld med glädje, nya lärdomar och sist men inte minst skratt! Det var länge sedan jag hörde sådana unisona skrattsalvor. Ni får läsa vidare i tidningen.

Ni har förstås också annan spännande läsning som väntar.

Några spännande gymnasieutbildningar, en yrkesprofil och tankar kring gymnasieutredningens förslag. Snön har kommit på mina breddgrader. Vi har när jag skriver detta ett par decimeter snö och 11 grader kallt. Tror att det är rekordtidig skidpremiär i år. Har redan varit ute i spåren fyra gånger. Tänkte också skriva något klokt om det amerikanska presidentvalet men bestämmer mig för att avstå. Jag blir bara förb. Hur i hela friden tänker de som lagt sin röst på Trump? Just nu känns det bra att jag bor där jag bor. Dock är jag oroad över vad detta kan föra med sig i Sverige och i andra länder. Här kan många av våra främlingsfientliga rörelser vädra frisk morgonluft. Hur var det någon uttryckte sig ”jag är försiktigt positiv”? Av herr Trumps uttalanden att döma så verkar vi inte vara på väg framåt utan snarare på väg tillbaka till 1939-40. Nu går vi över till något annat! Det är spännande och intressant att följa arbetet med kommunernas utveckling av studie- och yrkesvägledningen och det faktum att det är allas ansvar. Om jag förstått rätt så skrivs det planer på de allra flesta utbildningskontor i landet och implementeringen är i full gång. Begreppet likvärdig och rättsäker vägledning hörs allt som oftast. Det är alltså helt rätt i tid att se över våra etiska regler. Det arbetar styrelsen med just nu. Men man vill förstås ha synpunkter från er på fältet. Ni hittar en uppmaning i detta nummer. Ta nu chansen att få med det ni anser vara viktigt.

Agneta Söderlund
redaktör

Innehåll

Redaktörens rader	3
Yrkeskombination ger dubbel vinst	4
Mot öppna hav	6
Flygteknik för dig som vill upp	10
Raka spåret till jobb	13
Det stora äventyret	14
97 förslag för gymnasiet	18
Intressant EU-projekt	20
Malin siktar högt	22
Språkinstruktionen	25
Från styrelsen	26

Årets vägledarkonferens	27
Etablering via arbete	28
Bemötande - tips och strategier	29
Vägledning i lägre åldrar	31
Årets pristagare	32
Att skapa framtid	32
Om jämställdhet	35
Tala om arbetslivet	36
Framtidens arbetsmarknad	38
A Better Story	40
Att synliggöra det osynliga	44
The Path	46
Är svenskar inte riktigt kloka?	48
Styrelsen	50

Vill också påminna redan nu om föreningens årsmöte i mars 2017 – mer information i tidningen och på hemsidan. Vi upprepar fjolårets modell med diskussionsseminarium före årsmötet. Dessutom tar vi allt på samma dag. Många av er uttryckte att det var synd att seminariet var en dag och årsmötet en annan. Fler hade kunnat medverka om det var samma dag enligt de närvarande i fjol så då gör vi ett nytt försök. Vi hoppas att det ska passa fler. Var med och påverka!

Då återstår väl bara att knyta ihop säcken, plocka mossa, tända adventsljusen och invänta julen. Jag önskar er alla god läsning, en riktigt god jul och ett fantastiskt nytt år!

Agneta Söderlund
Redaktör

Läs och hämta material på vår hemsida www.vagledarforeningen.org

Sjömansskolan har idag tre klasser och ca 75 elever.

Mot öppna hav

Om du går från Slussen längs med Söder Mälarstrand kommer du fram till en båt där det pågår frenetisk aktivitet av bankande, slipande och putsande.

Det är sjömansskolans elever som iordningställer båten Polhem. Ett evighetsprojekt som sysselsätter och lär dem grunderna om båtars underhåll.

Sjömansskolan har anor sedan 50-talet då den drevs av Stockholms stad. I början av 2000 var skolan på väg att läggas ned och några av lärarna bestämde sig för att fortsätta på egen hand. Skolan är inne på sitt 16:e år som friskola och ägs av deras rektor i bolaget AB Sjömansskolan. Rektor Johan Östergren är gammal sjöman och sjöingenjör som gått iland.

Att bli sjöman

Sjömansskolan har idag tre klasser och ca 75 elever. Några av dem dröjer sig kvar efter årskurs tre för att slutföra de det inte hunnit med under de tre år gymnasieutbildningen pågår. Skolan utbildar inom sjöfart och är en yrkesutbildning som formellt kräver godkänt i svenska, engelska och matematik samt ytterligare fem ämnen för att du som elev skall vara behörig att söka. Sjömansskolan har dock ett yrkesintroduktionsprogram vid sidan av yrkesutbildningen och skräddarsyr för de elever som sökt sjömansskolan och inte nått målen. Sjöfartsutbildningen är en riksrekryterande yrkesutbildning inom gymnasieskolan med egna examensmål. Den ligger utanför de nationella programmen och innehåller

i och utformningen av utbildningen styrs till stor del av internationella överenskommelser.

Utbildningen är uppbyggd på samma sätt som de nationella programmen men gymnasiegemensamma ämnen, gymnasiearbete, gymnasiegemensamma ämnen och programfördjupningar. De inriktningar eleverna kan välja inom programfördjupningarna är

Eleven Linnea.

fartygsbefäl eller maskinbefäl alternativt förberedelse till fortsatta studier med behörighet till sjöingenjörsutbildning eller sjöbefälsutbildning. Under första året prövar elever på båda yrkesinriktningarna för att i årskurs två välja däck eller maskin.

Polhem

Utöver den arbetsplatsförlagda utbildning eleverna har så har de också en hel del arbete med skolans egen båt Polhem – en gammal dam som behöver mycket kärlek och god omvårdnad, säger Torbjörn som är min guide för dagen. Båten Polhem får eleverna både underhålla och föra fram på vattnet. Alla eleverna får öva på att köra henne från kommandobryggan, som matros i arbetslivet assisterar du sjöbefälet från bryggan och bidrar med extra ögon som du rapporterar upp till kommandobryggan. Under dessa resor fixar eleverna maten själva i kabyssen, och oftast blir maten godare än den de äter på skolan. Arbetet med båten innebär både underhåll och sjöfart och påbörjas redan från start i årskurs ett. Arbetet med och i båten förbereder och tränar eleverna både för fartygsbefälsinriktning och maskinbefälsinriktning. Där ingår bl.a. förtöjning, lastning och lossning, brandövningar, sjösätta livbåtar m.m. Alexander går i årskurs tre och arbetar med att fräscha upp en livbåt. Han berättar för mig att han sökte utbildningen för att han var intresserad av fartyg. Han bor i Södertälje vilket innebär att han varje dag pendlar till skolan. Till sommaren hoppas han få arbete på sammaställe som han arbetade på förra sommaren. Carl går också i årskurs tre och arbetar med att slipa på båtens/maskinens topplock. Han hittade tillutbildningen tack vare att en äldre bror som tidigare varit elev på sjömansskolan. Carl valde utbildningen för att han tidigare inte arbetet praktiskt och ville göra det. Hans mål är att så småningom söka till sjöingenjörsutbildningen i Kalmar, innan behöver han dock komplettera en del kurser på Komvux. Ungefär en fjärdedel av eleverna väljer att under utbildningen skaffa sig behörighet till fortsatta studier. Alla når inte ända fram utan behöver komplettera vissa ämnen på Komvux. Utbildningen innehåller sammanlagt 75 dagars APL (ca 12 veckor) och 60 av dessa dagar är styrda av Transportstyrelsens regelverk.

Arbetsmarknad

De elever som väljer de yrkesinriktade inriktningarna mot maskin eller på fartyget(matros) de utbildas till att arbeta som manskap ombord och de arbetar an-

forts nästa uppslag

vägledaren 4/2016

ANIRAGYMNASIET

EKONOMI | SAMHÄLL | HANDEL | TURISM

EK
EKONOMI
JURIDIK

HT
TURISM
& RESOR

HA
HANDEL
& SERVICE

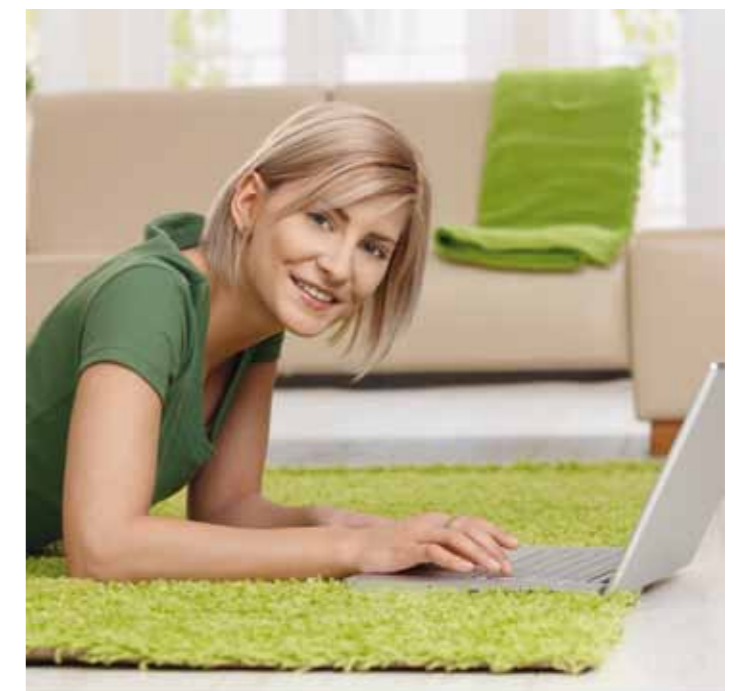
HA
LÄRLING
HANDEL

SA
BETEENDE
VETENSKAP

IM
PREPARAND
UTBILDNING

Vinnare 2014: Gymnasieskola
Utmärkelsen
Kvalitet och samverkan i skola-arbetslivskontakter

VI FINNS PÅ KYRKO GATAN 46, MITT EMOT NK I CENTRUM AV GÖTEBORG
www.aniaragymnasiet.se | facebook.com/Aniaragymnasiet | 031-13 19 90

Korrespondensgymnasiet

Nätbaserade gymnasiestudier

på distans

NA SA HU EK

www.korr.se

Sjömansskolan har anor sedan 50-talet då den drevs av Stockholms stad.

forts

tingen på däck eller i maskinrum. Som nybörjare inom sjöfartsbranschen får du sällan en tillsvidare anställning först utan till en början erbjuds säsongsanställningar, vikariat för ordinarie personal som har semester. Efter hand leder det till tillsvidareanställning. Vidareutbildar du dig till sjöfartsbefäl eller sjöingenjör öppnar sig arbetsmarknaden ytterligare och det är betydligt lättare att få anställning.

Skolan

De har ungefär 4-5 tjejer som söker varje år och Linnea går i årskurs två. Hon kan egentligen inte förklara hur det kom sig att hon valde denna utbildning och berättar att hon är från Västerås och att hon ville gå en praktisk utbildning. Hon hittad sjömansskolan när hon surfade runt på nätet, båtar har ändå alltid intresserat henne då hennes familj har segelbåt. Västerås där hon kommer ifrån har inte någon liknande utbildning vilket gjorde att hon sökte till sjömansskolan. Hon säger att hon är väldigt nöjd med sitt val. Hennes plan är att efter gymnasieutbildningen fortsätta att studera till sjöingenjör eller inom sjöfart och logistik. Undervisningen bedrivs ämnesövergripande och yrkesämnen färgar de gymnasiegemensamma ämnena. Det är en liten skola med småklasser där man ofta har halvklassundervisning.

Eleverna

De flesta av skolans elever kommer från Stockholmsområdet eller dess närhet och pendlar dagligen till skolan. De ha under årens lopp haft en och annan som inte kunnat pendla och bostadsfrågan har trots att de inte har egna elevbostäder hittills löst sig. Skolan har ett närverk av människor inom sjöfartsbranschen som ibland kan tänka sig att ta sig an en inneboende, många har haft släktingar de kunnat

bo hos. Torbjörn berättar också om en lägenhet (en etta) som genom årens lopp gått i arv mellan eleverna. Många av deras elever kräver extra uppmärksamhet av olika slag. Det är elever med dyslexi, inom Autismspektrat, bokstavsdiagnoser, Asbergerdiagos etc. Det är behov som ofta upptäcks efter ett tag och som skolan försöker möta så individuellt det går.

Johanna Möller

Båten Polhem.

vägledaren 4/2016

Elektriker

- ett yrke med tusen möjligheter

Är du mångsysslare, problemlösare, beskyddare eller kommunikatör?

Vill du hjälpa till med att upprätta tillfälliga samhällsfunktioner i länder som drabbats av naturkatastrofer? Eller hålla dig på hemmaplan och kanske bidra till människors trygghet genom smarta larm- och styrsystem? Du kanske är intresserad av internet och underhållning och vill hjälpa folk med fiberanslutningar och uppkoppling?

Oavsett inriktning så hittar du helt säkert din grej inom elektrikeryrket.

Besök www.eio.se/utbildning för mer information!

Vilken typ av elektriker vill du bli?

DIN KARRIÄR BÖRJAR HÄR!

etg eUU IN
SVERIGE INSTALLATÖRSFÖRETAGEN

Kika in på www.fastun.se och se filmer om våra olika yrken

Vi har
10 000 jobb!

Är du trött på det eviga tjetet om arbetsbristen i landet? Fastighetsbranschen har idag 60 000 anställda och inom tio år kommer vi anställa 10 000 till. Om du vill ta en av platserna ska du inte tveka att söka till VVS- och fastighetsprogrammet eller teknikprogrammet till gymnasiet. Vill du veta mer om våra yrken? Gå in på fastun.se.

Fastighetsbranschens
UTBILDNINGSNÄMND

vägledaren 4/2016